

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hónap . . . 25 K Félévre . . . 150 K
 Negyedévre . . . 75 K Egész évre . . . 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr. Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Elvégeztetett

A magyar vonatok megállottak, a magyar munkáskezek elhaltak, a magyar földek megrendültek, a magyar kősziklák megrepedtek, a magyar ég elhomályosodott s a párisi Nagy-Trianonban Magyarország képviselője lehajtá fejét és aláírta nemzete halálos ítéletét. Bevégeztetett. Amit akartak, megcselekedték. Hívány árulók gaz vádjaira porig aláztak egy dicsőséghez, győzelemhez szokott életerős nemzetet, csuffá tettek a világ színe előtt egy dacos, önértetes népet, szédaraboltak egy ezereztendő, vésszel, viharral helytálló államalakulatot és kényszerítették a meggyalázott országot, hogy Párisba menjen Canossát járni azért, mert a világ legelhagyatottabb, bár legbecsületesebb nemzetét ismerték fel benne. Megcselekedték. Tegnap délelőtt tíz órakor... Azóta béke van a világon, papiros-béke. A kapzsiság, az erőszak vérpiros békéje, mely lángbetűkkel írta fel a gyászborult magyar égre a Prokrustes ágyba kényszerített magyarság élet-riadását: *Nem, nem, soha!* — És ez a kiáltás olyan erős, mint amilyen gyenge és erőtlén az ő indokoló szavuk, ez a lángbetű olyan félelmetes, mint amilyen szájalomraméltó az ő mosakodásuk. Mert benne van, benne foglaltatik az időtlen időknék legbiztosabb, legszilárdabb pilléroszlopa: az igazság. Az az igazság, mely se nem szépít, se nem nagyít, mely megcsalható, elhomályosítható, elnémitható ugyan ideig-óráig, de matematikai pontossággal napfényre tör újból, mihelyt az ideje elérkezik. S akkor követeli a maga jussát, a maga érvényre jutását, ha a világ összes hatalmasai és azok valamennyi tányérnyalói szövetkeznek is ellene. Jön, jönni fog, mert jönnie kell... Az nem lehet, hogy Hunyadi nemzetén, Kossuth Lajos népén szégyenfolt száradjon, az nem lehet, hogy Szent István koronáján csorba maradhasson. Nem lehet, míg igazság van a nagy világon, smig egyetlen magyar él a drága magyar földön. Uj dátumot, új mementót adtak Párisban a magyar népnek tegnap. *Október 6 helyett június 4-et írtak emlékkönyvébe.* Vajjon tudják-e mégis, hogy 70 hosszú esztendő minden változatossága, évtizedek destrualó, romboló kultúr áramlata, a nemzetközi maffia minden vállvetett törekvése, de még egy őszintén szerető, cirógató, becézgető anygali királyasszony ölelése sem tudta a barbárnak híresztelt, önértetes, dacos magyarból kiverni az aradi gyásznap szégyen-emlékét soha? Tudják-e? Tudják-e, hogy június 4-ike rettenetes adósság váltó-napja a magyar léleknek? Tudják-e, hogy ezt a váltót beváltja, megfizeti előbb-utóbb a szeplőtlen magyar becsület? Lesz még

egyszer ünnep a világon! Ha erőre kap a magyar újból, ha visszatér hite, bizalma önmagában, ha végighordozzák a véres kardot az országban, ha megharsan a harci riadó, akkor elindulnak a magyar

vonatok, szaporán dolgoznak a munkáskezek, hőseket okádnak ki a kősziklák, dűbörögni fog a magyar föld, kiderül a magyar ég és ha mindnyájan odaveszünk is, de „... lemossuk a gyalázatot!”

A nemzetgyűlés tiltakozása a békeszerződés ellen

Rakovszky elnök beszéde

Budapest, június 4. (Nemz. St. tel. jel.) A nemzetgyűlés mai ülését 11 óra után 5 perccel nyitotta meg Rakovszky István elnök és a múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése, majd az elnöki jelentések megtétele után a következőket mondotta:

— Tisztelet Nemzetgyűlés! A mai napon Magyarország történelmi fordulópontjához érkezett. Ma írják alá Párisban azt a szerződést, mely ezeréves hazánk szédarabolását jelenti. Békeszerződésnek nevezik azt az egyoldalú okiratot, mely nem a békét, hanem a békétlenséget, nem a nyugalmat, de a nyugtalanságot, nem a művelt népekkel való együttműködést, hanem az örökös széthuzást és nehezítést, nem a szeretetet, hanem a gyűlöletet fogja előidézni. (Közbekiáltások: — Hadüzenet béke alakjában!) Ez a szerződés úgy erkölcsi, mint anyagi tekintetben oly lehetetlenségeket tartalmaz, amelyek végre nem hajthatók. (Szerényi közbeszó: — Keptelenség!) Minden ily egyoldalú és lehetetlen szerződésben van mégis

valami, amiből az elnyomott erőt merit a küzdelemre, magához tér és feltámad. Nekünk sem szabad elveszteniünk bizalmunkat. Biznunk kell magunkban, nemzetünkben, az ősi magyar érnnyekben s abban az őserőben, mely mindig segítségünkre volt, ha baj ért bennünket. Így fog majdan valóra válni a régi magyar szállóige: — Ne bántsd a magyart! Az elszakított részek lakosainak pedig azt üzenjük, hogy ezeréves testvéri együttélés után válnunk kell ugyan, de nem válnunk örökre! (Hangok: Nem válnunk soha!) Eljön az idő, nem is sokára majd, amikor ismét összeforr a szívünk, egygyé lesz a lelkünk s nincs hatalom, mely szédválasszon minket. Nem is bucsuzunk hát őrülők!

A nemzetgyűlés tagjai felállottak helyeikről és zajos óvációban részesítették az elnököt, aki indítványozta, hogy a békeszerződés aláírására való tekintettel a Ház ne tartsa meg ülését, hanem szombatra halassza azt el.

A Ház így határozott s a nemzetgyűlés véget ért.

Az antant hatalmak Magyarország talpraállításáért Nem süllyedünk le a törpe államok nivójára

Kopenhága, június 4. (Nemz. St. tel. jel.) Párisi tudósítás szerint a magyar békeszerződés aláírásával kapcsolatban illetékes helyen úgy hírlik, miszerint ha Magyarország meg is szűnik nagyhatalom lenni, az entente gondoskodni fog arról, hogy ne süllyedjen el egy jelentőség nélküli állam színvonalára, ha a jövőben a józanság politikájának útjain fog haladni.

Franciaország, Anglia és Olaszország versenyezni fognak Magyarország talpraállításában. Amint a tudósító értesült, a béke aláírása után már a legközelebbi napokban az lesz az entente feladata, hogy Magyarországgal a barátság politikáját kezdje meg, amely minden kétséget kizáró módon meg fog nyilvánulni.

Seydl ezredes bucsuja. Seydl Ernő ezredes bucsuzott el csütörtökön este Debrecen város közönségétől, s távozott el a városból, hol neve és egyénisége rövid pár hónap alatt megszerezte a szívek szeretetét és a lelkek melegségét. Az ezredes már szerdán délelőtt búcsulátogatást tett dr. Haendel Vilmos egyetemi tanárnál, úgy is mint az Arany János Társaság elnökénél, s elbucsuzott a város és a keresztyén debreceni társadalom számos képviselőjétől és kimagasló alakjától. Csütörtökön este 8 órakor utazott el végleg Debrecenből, s magával vitte a város közönségének soha nem múló halálját és szeretetét. Az elutazáshoz kiment Debrecen városának és Hajdumegyének hivatalos világa. Megjelentek: Szomjas Gusztáv és Hubert Ottó kormánybiztosok, Márk Endre polgármester a városi tanácssal, Pákozdy atispán a vármegyei tiszikarral, az államrendőrség Ghiczey kerületi főkapitánnyal és egy díszbe öltözött szakaszszal, dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár az Arany János Társaság nevében és még számosan. De különösen impozáns volt a debreceni gazdaközönség részvétele, amelyet Kertész Imre elnök vezetésével népes férfi és női küldöttség képviselt. A peroron helyezkedtek el a távozók és a helybeli küldöttségek. Végül megjelentek Hegedűs Pál tábornok körletparancsnok vezetésével az összes katonai parancsnokságok. Hegedűs tábornok meleg szavakban méltatta a távozók érdemeit, hasonlóképpen Szomjas Gusztáv és

Ghiczey főkapitány. A gazdaközönség nevében Szomjas Gizike buzavirág és sárgarózsa csokrot nyújtott át Seydl ezredesnek, a csokron sárgakék szalag volt a felirással: „1920. június 3. Emléklül — A debreceni gazdaközönség.” Seydl ezredes meghatottan köszönte meg az elismerő és bucsuzó szavakat, kijelentvén, hogy úgy ő, mint a távozók, állandó, igaz szeretettel fognak visszaemlékezni Debrecen és a Hajduság magyar népére.

Utána beszélt a kocsikba. Könyvezve ingettünk bucsut feléjük és kívánjuk rájuk a magyarok istenének áldását.

Az orosz tárgyalások

Páris, június 4. (Nemz. St. tel. jel.) Londoni jelentés szerint tegnap kellett volna Kraszin orosz kiküldött és a legfelsőbb gazdasági tanács között a tárgyalásoknak megkezdődni. Minthogy azonban Gianini olasz delegátus, a gazdasági tanács elnöke nem jelent meg, a tárgyalások megkezdését elhalasztották. A szövetséges delegátusok ugyanis a közös tanácskozás előtt egymás között akarnak tanácskozni. A tárgyalások ilyen módon csak a jövő héten kezdődhetnek meg. Kraszin orosz kereskedelmi hivatali alakított, amelyet a szövetséges fővárosokban is meg fognak csinálni.

A Baross-szövetség debreceni zászlóbontása

Megalakult a fiók tisztikara
A vasárnapi propaganda nagygyűlés

A debreceni kereskedő társadalom kisérsége, de igazán értékes és lelkes elite csoportja jött össze csütörtökön délután 4 órakor a Bika-szálló kistermében, hogy a keresztyén magyar kereskedelem tisztántulási zászlóját kibontsa és debreceni fiókját megalakítsa. Nemzetgazdasági szempontból óriási jelentősége van a zászlóbontásnak, mert hiszen a romjaitól felépülő Magyarország keresztyén, nemzeti politikájának megvalósítását, valóságba való átültetését jelenti. Leszorítani a betolakodott idegen fajzatot arról a helyről, ahol urrá tette magát, kivenni a kezéből a nagyipari és kereskedelmi lehetetlenné tenni, hogy a magyar keresztyén társadalom rovására éljen, boldogulni tudjon az országban. Ez az országos Baross-szövetség jelszava és programja s ezzel indult harcba az a csoport is, melynek tagjai egytől egyig a tisztességes magyar ipar és kereskedelem zászlóvivői Debreczenben.

Az alakuló gyűlést Benyáts Emil nyitotta meg a helyi szervező-bizottság nevében és ismertetve a szervező-bizottság működését, kifejtette a Baross-szövetség programját. Hangsúlyozta, hogy a szövetség nem politikai, s nem a tagok sokaságára, hanem a kiválasztottak jellembeli megbízhatóságára fekteti a súlyt. Rámutat a kereskedelem színvonalának süllyedésére, mely a háború alatt beözönlött galíciai menekültek, de különösen a Károlyi-forradalom, meg a böcher-diktatura idején következett be, s mely azóta egyre jobban aláássa és tönkreteszi a legitím kereskedelem jó hírnevét. Ezzel a kereskedelemmel, melynek egyetlen jelszava a *rebach*, ezzel akar és fog versenyezni a Baross-szövetség a *becsület és tisztesség* vezető szellemében. Megakarják szerezni a debreceni magyar fogyasztó közönséget, hogy végre egyszer igazán valóra vájjon az óhajtatás: izig-veéig magyaroké az ország, s idegen kozmopolitáknak, vérszopó elősdiéknak semmi helyük nincs itt.

Megemlékezik azokról a derék magyar debreceni kereskedőkről és iparosokról, akik már az oláh megszállás alatt propagandát csináltak a Baross-Szövetségnek, kiteve magukat a bocskoros rablók önkénykedő üldözésének. Végül bejelenti, hogy a szervező-bizottság befejezte működését, s megbízatásáról lemond. Az alakuló közgyűlés ezután Szabó Kálmán gyógyszerészt korelnöknek választotta, s nagy figyelemmel, élénk érdeklődéssel hallgatta meg dr. Szigethy Gyula előadását, melyet a Baross-Szövetség messzreható és kereskedelmi munkának, iparunknak magyarrá tételét célzó működéséről tartott. Szigethy Gyula dr. előadása után Bóczán Béla olvasta fel a Szövetség alapszabályait, majd átérték a debreceni fiók tisztikarának megválasztására. A korelnök javaslatára az elnöki tiszttség betöltését egyelőre elhalasztották, s alelnökké egyhangú lelkesedéssel Benyáts Emil kereskedőt és Török Tibor nagyiparost választották meg. Titkár Bóczán Béla, pénztárnok dr. Dávid Géza, jegyző Kontsek Géza, ügyész Polgár Dániel dr. lett.

Az alakuló közgyűlés vezetését ezután az ujonnan megválasztott tisztikar vette át, melynek nevében Benyáts és Török alelnökök mondtak a tagok bizalmáért köszönetet. Benyáts alelnök előterjesztette a vasárnapi, folyó hó 6-iki propaganda nagygyűlés programját, mely délelőtt 11 órakor lesz a Bika-szálló kistermében, s amelyen Emich Gusztáv kereskedelmi miniszter s a Baross-Szövetség budapesti központjának 12 tagú küldöttsége fog résztvenni.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt alakuló-közgyűlés a Hymnus énekítésével ért véget.

— **Hódmezővásárhely új kormánybiztosa.** Hódmezővásárhelyről jelentik, hogy Szathmáry Tihamér kormánybiztos bejelentette a belügyminiszternek a lemondását. Utódja Lázár Lajos, a Gazdasági Egyesület elnöke lesz.

Francia katonai bizottság Bukaresiben

Bukarest, június 4. (Nemz. St. tel. jel.) Oláh jelentések szerint június végére francia katonai bizottságot várnak Bukarestbe, amelyben 10 francia tábornok is részt vesz.

Benes Párisba utazott

Prága június 4. (N. St. tel. jel.) Benes cseh külügyminiszter ma Párisba utazott, hogy részt vegyen a magyar békeszerződés aláírásánál.

Néma tüntetés. A gyűlési papír-béke aláírásának időpontjában, pénteken délelőtt 10 órakor csendes, méltóságteljes tüntetés volt a városban. Debrecen város közönsége tiltakozott az országra erőszakolt, gyalázatos béke ellen, s megmutatta országának világnak, hogy soha, de soha nem adja beleegyezését abba, hogy Szent István koronájának csak egy parányi porcikáját is elrablják tőle. Tíz órakor megálltak a vonatok, villamosok, a gyárakban, műhelyekben, hivatalokban beszüntették a munkát, az üzletek, kávéházak bezárták ajtóikat és a közönség hangtalanul vonult az évszázados nagytemplom elé, hogy a magyar szabadság lánglelkű apostolának, Kossuth Lajosnak szobra előtt tegyen fogadalmat megcsufolt becsületének visszaszerzésére. Hasonló méltóságteljes és néma tüntetés volt a fővárosban és az ország valamennyi városában is. Budapestről jelentik, hogy ott tegnap reggel 9 órakor sok száz-ezerre menő közönség gyűlt össze a városi-gepi milléniumi emlékoszlop Árpád szobra előtt és a Hymnus énekletése után zart sorokban néma csendben vonult a Dunapartira, az Erzsébet-híd melletti Petőfi-szoborhoz, melyet megkoszorúzott és virággal halmozott el. Innen a Szent István Bazilikához vonult a tömeg, hol Zdravetz István páter, tábori püspök mondott hatalmas, magasszárnyalású beszédet. — Tíz órakor a főváros valamennyi keresztyén templomában könyörgő istentisztelet volt, s fél-órát zúgtak az összes harangok. Ugyanilyen jelentőségű, szótlan, tiltakozás híre érkezett Székesfehérvárról, Veszprémből, Győrből, Sopronból és Kecskemétről is.

Felhívás. I. Folyó hó 6-án d. e. 10 órakor a városháza nagytermében a M. O. V. E. helybeli főosztályának nem hivatalos tisztek csoportja alakuló gyűlést tart. Kérem azokat a helyben tartózkodó szolgálaton kívüli tartalékos tiszti bajtársakat, kik ezen hazafias keresztyén egyesületbe belépni óhajtanak, hogy a fentemlített időben és helyen megjelenni sziveskedjenek. II. Folyó hó 6-án d. e. 11 órakor a városháza nagytermében a M. O. V. E. főosztályának főiskolai csoportja alakuló gyűlést tart. Felkértem a helybeli főiskolák hallgatóit, hogy a gyűlésen megjelenni sziveskedjenek. III. A M. O. V. E. uszó szakosztálya megalakult. Uszoda: A Margit-fürdő ujjalakított nyári uszodája. A M. O. V. E. tagoknak árendésmény. Felhívom a Debrecenbe tartózkodókat, kik az uszás sportjával foglalkoznak, hogy a M. O. V. E.-be való felvételi kérelmük mellett az uszós szakosztályba való felvételüket is mielőbb kérjék, mivel folyó hó 9-én, szerdán d. u. 4 órakor a M. O. V. E. Sas-utca 4. II—2. alatti helyiségében az uszó szakosztály gyűlést tart. Gyűlés tárgya: A) Választmányi tagok megválasztása. B) Training. Szabó Imre százados.

— **A nemzetgyűlési képviselő választások.** A nemzetgyűlési képviselőválasztások, mint már jeleztük, f. hó 13-án, vasárnap reggel 8 órakor kezdődnek. Tájékoztul közöljük a következőket: a napokban kiosztott szavazóigazolványok, illetve bejelentőlapok bal felső szélén a „Magyarország” szó fölött egy szám van legtöbb esetben színes ceruzával, amely a szavazatszedőküldöttség számát jelenti. Hogy valaki mely szavazatküldöttség előtt szavaz, legkönnyebben úgy állapítja meg, ha az előbb említett számot a kerületében kiragasztott választási hirdetőmúnyon fölkeresi. A három választókerület 1—42 ig terjedő szvazó körre van felosztva, ugyanezen számok vannak felírva a bejelentőlapok bal felső sarkán is. Az I. választókerület szavazókörrei 1—17, a II. választókerület szavazókörrei 18—29, s a III. választókerület szavazókörrei 30—42 számmal vannak jelölve.

HIREK

A kis hamis,

a kis szemtekeforgató bécsi „vaskancellár” szörnyűségesen megijedt a Nyugatmagyarországra menekült osztrák tisztek mozgolódásától és ijedtében vaskarikát csinált a puha fűzfából. Ő, aki tárt karokkal, testvéri szeretettel fogadta a rablott milliókat kicsempésző, országpusztító magyar zsidóvezéreket és védi, oltalmazza, hízalja őket ma is. Ő, aki már sorba járta Prágot, Bukarestet, Belgrádot s megrementette a „magyar halottirablók véd- és dac-szövetségét”, ő, aki még Rómába is elnézett, hogy az irántunk éledező rokonszenvet letompítsa és elhomályosítsa, — ő tesz szemrehányást a magyar kormányknak azért, hogy a menekült osztrák tiszteket adott menedékjoggal veszélyezteti Ausztria és Magyarország jó szomszédai viszonyát... A kis hamis! A szellemes ötletes és humoros bon fils, a kedves gyerek! Igazán jót kacagunk rajta. Hogy tudja az ártatlant alakítani és hogy tud szemtekeforgatni hozzá! Mint egy tehetséges cirkuszi szonglőr. Csak az a kár, hogy a jelenet előtt egy kicsit elárulta a másik énjét is a magyar közönségnek, s attól valamelyes keresü émylyést érez a gyomrában miatta... Mintha jobban állna a kancellár urnak a másik kalap, mint ez a szörnyen vösködő hansi-sipka. Mintha illenék egy kicsit a saját háza elején söpregetni melletti a szomszédba jön feltékenykedni. Nem fáj a magyar fog az ő Judenrepublikjára, csak az övé ne fájjon a keresztyén magyar királyságra... Mert hamarosan kaphat egy kis fogcseppet rája, — csak aztán ki ne törjön belé a foga...

Vasárnapi istentiszteletek

A református templomokban: Nagytemplomban délelőtt 9 órakor predikál Kalmár Dániel segédlelkész, délután 3 órakor káti magyariz Nagy István segédlelkész. Kistemplomban délelőtt 9 órakor predikál Nagy Jenő segédlelkész, délelőtt 11 órakor predikál Nagy István segédlelkész, délután 3 órakor káti magyariz Nagy Jenő segédlelkész. Kossuth-templomban délelőtt 9 órakor predikál dr. Ferenczy Gyula egyetemi tanár, délelőtt 11 órakor ifjúsági istentiszteletet tart Konrad Zoltán segédlelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Mezey Béla segédlelkész. Árpád-téri templomban délelőtt 9 órakor predikál Mezey Béla segédlelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Almásy Márton segédlelkész, délután 3 órakor gyermek istentiszteletet tart Kalmár Dániel segédlelkész. Homokkerti imaházban délelőtt 9 órakor predikál Molnár Ferenc vállalkozó lelkész. Városi szegényházban délelőtt 9 órakor predikál Kővér Pál 4. th.

Vasárnapi iskola délelőtt 9 órakor a csapókereti, Rakovszky-u. és a Csap-u. 11. sz. iskolában, a nőgyógyászati áruházban és a Kossuth-u. 75. sz. a., fél 11 órakor Kandia-u. 7. sz. a. és a Csap-u. 9. sz. a. 11 órakor az egyház tanácsstermében, a ref. felső leányiskolában, serdülőknak ugyanott, továbbá a homokkerti imaházban. Délután 2 órakor a Diakonissa Otthonban, a Miklós-u. iskolában, délután 3 órakor Nyil-utca 85. sz. a., Nyilas-telepi és Csap-u. 11. szám alatti iskolában.

Délután 4 órakor a Konfirmált Leányok Szövetsége tartja összejövetelét a ref. egyház tanácsstermében Egyház-tér 17. szám alatt.

A rom. kath. templomban 6, 7, 8, háromnegyed 11 és fél 12 órakor csendes misék, 9 órakor nagymise, utána szent beszéd. Délután 3 órakor szent olvasó és a Jézus Szíve Társulat ájtatossága. Pénteken Jézus Szíve napján d. e. 9 órakor nagymise. Délután 6 órakor litania.

Az ág. hitv. evang. templomban (Miklós-utca 3. sz. d. e. 10 órakor Zeman Zoltán segédlelkész végzi az istentiszteletet.

— **Teljes tanácsülés.** A városi tanács pénteken déli 12 órakor teljes ülést tartott, melyen a szombatra kiüzentű főispán-beiktató közgyűlés elé kerülő, néhány sürgős tárgyat látták el javaslatokkal.

— **A református konvent a múlt hó utolsó napjaiban Budapestten tartotta üléseit.** A fegyelmi bíróság dr. Zoványi Jenő debreceni egyetemi tanár lelkészi jellegű és mindennemű egyházi tisztségi és hivatal viselésének jogától megfosztotta. Ezenkívül a bíróság állásvesztésre ítélte a kommunizmus alatt tanúsított magatartása miatt Dékán Sámuel debreceni főgimnáziumi tanárt. Hát a magukról megfeledkezett többi debreceni tanárokkal mi lesz? Szabadon folytathatják a kutmérgezést fiaink lelkében?!

— **Felmentett százados.** Szombathelyről jelentik, hogy a hazaárulással vádolt Haffner századost, aki állítólag a Károlyi-éra alatt Nyugatmagyarországnak Ausztriához való csatlóása érdekében agitált, a bíróság a vád- és következményei alól felmentette.

— **Panasz a vármegyei választások ellen.** Hajdúvármegye május 20-án tartott közgyűlésén tudvalevőleg választás után töltötték be a főjegyzői és a többi mezőrekesztési állásokat. A választások ellen több panaszt adtak be a közgazgatási bírósághoz, melyekben alaki okok miatt kéri a választások megsemmisítését.

— **Az ügyvédi kamarákról.** A Péczkai-féle terrorista bandának újabbán még vagy husz tagja került hurckra, köztük a parancsnok helyettese, egy budapesti ügyvéd, névszerint dr. Reiner Miklós, aki mint vádbiztos nemcsak tevékenyen közreműködött számos ártatlan ember elítélésében, hanem a parancsnok számára ő fogalmazta a parancsokat. Az esztől az „Uj nemzedék” azt a helyes megjegyzést fűti, hogy esodálatos lanyhaságot tanusít a budapesti ügyvédi kamara a dikatura büneiben részes tagjaival szemben. S mit szóljunk a debreceni kamarához, hiszen megugrott népbiztosok, internált lázítók épúgy tagjai még ma is, mint ahogy a hajuk szála sem görbült meg ez ideig azoknak sem, akik a két forradalom tüzásaiban szélső-tulzók szerepét játszottak. Sőt kiállítás van rá, hogy ők foglalták el a választmányi tagsági helyeket s majd ők ítélkeznek elevenek és holtak fölött.

— **A debreceni katonaság zászlójának felszentelése és az ezzel kapcsolatos ünnepek** közbejött akadályok miatt e hó 19-ike után fognak megtartani. **Térparancsnokság.** — Ezzel kapcsolatban megemlíjük, hogy lapunk arról értesült, miszerint mozgalom indult meg az iránt, hogy a Kormányzó nejét nyerjék meg a vitéz katonák zászlóanyjának.

— **Az első hadifogoly szállítmány.** Budapestről jelentik, hogy ma reggel jött oda meg eddig a legnagyobb fogoly transzport Oroszországból; 150 ember, 25 tiszt és 5 főzselelő érkezett, akik előadták, hogy utjuk több hónapig tartott s hazaérkezésük után voltak a csóthi táborban egészségügyi vesztégar alatt. Másod naponként rendszeres fogoly transzportok fognak érkezni. Ugyancsak a foglyok hozták azt a hírt is, hogy 2000 főnyi csapat is utban van hazafelé.

— **Nincs szükség zsidóra!** A gabonagyűjtés országos kirendeltsége, mikor a Tiszántul az oláh rémuralom alul felszabadult, a volt Hadierő megbizottjaira akarta bízni a gabonagyűjtést, ami ellen az egész vármegye keresztényen közönsége tiltakozott. Hallani sem akartak többé itta zsidó buzaszenzálokról. — Pákozdy alispán felterjesztést is intézett nagyatádi Szabó István közlelmezési miniszterhez, aki az előző rendelkezés félrelételeivel visszavonta a megbízást a bizományosoktól és ime, kiderült, hogy a zsidó buzaszenzálók nem nélkülözhetetlenek. Hajdúszoboszlón is a gazdakör elnöke Demjén Ferenc lett a gabonagyűjtő bizományos. Még megérjük, Debrecenben is rájönnek majd, hogy nem lesz szükség a közlelmezési hivatalnál zsidóra és akkor javulni fog, ha más nem is, de legalább — a keresztény kurzus.

— **Pamutot kap Debrecen.** Az amerikai vöröskeresztes misszió fáradhatatlan vezetőségének Thompsonnének közbenjárására már utba is indítottak Amerikából 300 mázsa pamutot, ami négy vidéki nagyvárosban: Debrecenben, Szegeden, Miskolcon és Szolnokon kerül kiosztásra, hogy itt dolgozzák föl, az itteni lakosság számára.

— **Szabadkőműves páholyok alkonya.** Debrecenből kiindult kezdeményezésre bizalmas rendeletet adott ki a belügyminiszter, minek folytán, mint már megirtuk, szombaton délelőtt az országban levő összes szabadkőműves páholyokat lefoglalták, ahol ez addig még nem történt meg. Igen érdekes iratok és egyéb adatok kerültek ez alkalommal kézre, amelyek most vannak feldolgozás alatt. A debreceni páholyokban talált iratok leltározása tegnapelőtt kezdődött meg s annyit máris konstátáltak, hogy egyes könyvekből és följegyzésekből helyenkint lapokat tépdestek ki titkos kezek. A megmaradt iratok is jószolgálatot fognak azonban tenni a mesterségesen terjesztett homály eloszlításában.

— **Táncestély** június hó 6-án vasárnap a Royal disztermében, cseresznyeszürettel, szépségversennyel, confetti és szerpentin csatával egybekötött nagy táncestély lesz.

— **Kortessvilág a Hajdúföldön.** A csöndes lefolyásnak ígérkezett nemzeti választások előharcainak hullámai hirtelen magasra csaptak a hajdúvármegyei kerületekben is Friedrich István megjelenésével, pedig csak két kerületben állított jelöltet: Bősörményben és Szoboszlón. Bősörményben egyhangú választást óhajtott a kerület értelmisége, mely gróf Bethlen István volt munkapárti képviselőnek ajánlotta fel a jelöltséget, aki azt el is fogadta pártönkivüli programmal, azonban levélben értesítette pártját, hogy nagy elfoglaltságára tekintettel nem jöhet le a kerületbe programbeszédet tartani, sőt megválasztása esetén is csak addig vállalja a mandátumot, míg Erdély felszabadul. Bethlen ellen Földes István hajdúszoboszlói kisgazda lépett föl keresztény kisgazdapárti programmal, akinek jelöltséget azonban nem vette komolyan a Bethlen-párt, mert Földesnek a kerülethez tartozó községekben nem volt talaja. Bethlen mellett állott a régi munkapárt, a zsidóság, a hivatalnoki kar és a nagy gazdák színe-java. Bethlen könnyen győzhetett volna Földessel szemben, aki mellett ezer aláírást sem tudtak összehozni eddig a kisgazdapárti kortesek. Nagy meglepetést keltett a kerületben Friedrich István megjelenése, aki ugyszólván az utolsó pillanatban állított jelöltet dr. tasnádi Kovács József személyében, aki keresztény nemzeti-párti programmal elváltatta a jelöltséget és már programbeszédet is tartott Hajdúszoboszlón és Hajdúdorogon. Az ébredő magyarok lelkes csapata 48 óra alatt másfélszerrel több aláírást gyűjtött a Friedrich-párti jelölt ajánló ivére. A választási küzdelem rendkívül hevesnek ígérkezik. Hasonló a helyzet a hajdúszoboszlói kerületben is, ahol dr. Czeglédy Mihály vármegyei tisztii főügyész, a kisgazdapárt jelöltje nagy fölénnyel volt dr. Dánér Bélával, a keresztény egyesülés pártjának jelöltjével szemben Friedrich István megjelenéséig. Friedrich megjelent a kerületben és dr. Hammersberg Lászlót jelölte, akinek sikerült pár nap alatt megszervezni a keresztény nemzeti pártot. Bár a kerületben elég erős a kisgazdapárt, nem lehetetlen, hogy pótválasztás lesz. Nagy a kavardás a nádudvari kerületben is, ahol dr. Karsa Eörs, Kiss Ferenc debreceni egyetemi tanár, volt püspökladányi ref. lelkész, dr. Örváth Ferenc és dr. Jámory Kálmán küzdenek. A hajdúnánási kerületben csak két jelölt van: dr. Berencsy János és dr. Hadházy Zsigmond, mindkettő ügyvéd és kisgazdapárti.

— **Uj iparendély.** Nagy Albert, aki sertéshizlési iparát megszüntette, most annak megújításáért folyamodott, hogy elkerülje a díjfitetést. De a tanács kinondta, hogy az iparendélyt nem újítja meg, ellenben új iparendélyt ad 2000 korona engedélydíj lefizetése ellenében.

— **Nemzeti hitelintézet Rt.** Budapest f. évi május hó 31-i alakuló közgyűlésén a megalkulást kimondta, az alaptőkének 120.000.000 koronára való felemelését határozta el. Részvényjegyzést f. évi július hó 1-ig az eredeti feltételek mellett még lehet eszközölni. Hasonlóképpen hadikölcsönkötvények is felhasználhatók részvényjegyzésre. Jegyzést délelőtt 9—12-ig Darabos-utca 1. sz. alatti ügyvédi irodában felvesz a Helyi intéző-bizottság.

— **Melyreigazítás.** A Hajdúföld f. hó 13-án megjelent 133. számában a Közgazdasági Bank és Váltóüzlet R. T. Debrecenben, közgyűlésének napja tévesen közölte. Helyesbítésül közöljük tehát, hogy a közgyűlés nem 1920. június 12-én szerdán délután 5 órakor, hanem 1920. június 12-én szombaton délután 5 órakor lesz megtartva.

— **A Székely Egyetemi és Főiskolai Hallgatók** a nagyerdei fürdő nagytermében és kert-helyiségében szigorú zárkörű táncestélyt rendeznek a menekült hallgatók segélyezésére. A rendezőség mindent megtesz, hogy a megjelentek kellemes, feszitlen szórakozást találjanak. A kertvendéglőben hideg, meleg ételekről, italokról gondoskodva van. Jegyek a meghívók felmutatása ellenében a pénztárnál válthatók.

— **A gazdálkodó ifjak** által május 8-án rendezett táncmultság 2000 koronás tiszta jövedelmét a rendezőség a debreceni katonák javára ajánlotta fel, a felajánlott pénz a körlet-parancsnokságnak adatott át.

— **Emich Gusztáv Debrecenben.** Emich Gusztáv kereskedelemügyi miniszter táviratban tudatta Hubert Ottó kormánybiztos-főispánnal, hogy vasárnap reggel 6 órakor Debrecenbe érkezik. A miniszter, aki a debreceni II. választókerület kisgazdapárti jelöltje, vasárnap mondja el programbeszédét.

— **Orvosi díjazás.** Érvényes 1920. év június 1-től. Az Országos Orvosszövetség felhívására, az összes fiókszövetségek, tagjaik szerény megélhetésének biztosítására, a gyógykezelési díjak csekély felemelését határozva el, a Debrecen sz. kir. város és Hajdú vármegyei fiókszövetség, a területén, a következő díjteleket állapította meg: I. 1. Nappali látogatás délelőtt 7-től este 9-ig vizsgálat és rendelés 60 kor. 2. Éjjeli látogatás este 9-től reggel 7-ig vizsgálat és rendelés 100 kor. 3. Nappali vizsgálat és rendelés az orvos lakásán (ambulancia) 40 kor. 4. Éjjeli vizsgálat és rendelés az orvos lakásán 60 kor. 5. Orvosi tanácskozás (consilium) minden jelenlevő orvosnak egyenként 150 kor. 2 kilom-nél távolabb lakó beteg látogatásnál fuvar természetben szolgáltatandó, vagy ennek értéke megfizetendő. 6. Házi orvosi díj, mely negyedévi részletekben mindig előre fizetendő, évente 2000 kor. 7. Orvosi bizonyítványok, láttelek vizsgálatával együtt 60 kor. Minden egyéb orvosi munka díja előzetes megegyezés tárgya. II. Csekély vagyoni tisztviselőknak, rokkantaknak, nyugdíjasoknak, menekülteknek, mérsékelt keresettel bíróknak a fenti díjtelekekből méltánylást érdemlő esetekben, vagy amennyiben az érdekeltek által ilyenre felszólítatnak, az orvosok lényeges engedelményeket adnak. III. Termelőknak, gazdálkodóknak, önálló ipart folytatóknak és kereskedőknek az I. alatti díjtelek magasságban számíttatnak, szívesen veszik azonban az orvosok, ha az 1913. évi piaci áraknak megfelelő természetbeli szolgáltatmányokkal egészítetik ki orvosi munkájuk. A. apul véve az ugyanakkor érvényben volt orvosi díjazást. (1913-ban egy orvosi látogatás 4 kor. volt). Celszerű ilyen esetekben az előzetesen való kölcsönös megállapodás Debrecen városi és Hajdú vármegyei orvosi fiók szövetség.

— **Felsőmagyarországból** menekült, érettségizett fiatalember bármilyen elfoglaltságot vállal. Vidégre nevelőnek, vagy gazdaságba aratásra kisegítőnek elmegy. Címe megtudható az evang. lelkészi hivatalban, Miklós-utca 3. szám alatt.

— **Az élmes kortesek.** A nemzetgyűlési választásokat a legnagyobb dologidőre tették, amikor a falvak, legalább a hétköznapiakon, üresek. A kisgazdák és munkások feleségeikkel együtt kint dolgoznak a földeken és bizony még a képviselőjelölt urak és miniszter kortesiek kedvéért sem hagyják abba a munkát. Mit csinálnak ilyenkor az élmes jelöltek és kortesiek? Azt, amit Mohamed próféta cselekedett hajdanán, mikor a hegy nem jött hozzá: elméne nagyszakállu (Allah növesztette!) Mohamed a hegyhez. Kimennek a kortesek a mélyen tisztelt választópolgárok és polgárok után a földekre korteskedni. Az élmes kortesek összerakható fenyőfaszéket cipelnek a hónak alatt és ahol látják, hogy a földeken számukra is van talaj, t. i. elég munkás, megállanak valamely árnyékos fa alatt, felállítják a széket, felállanak rá és a napernyővel (paraplival) in-tegetnek a szántóföldeseken dolgozó magyaroknak. Azok észreveszik az in-tegetést és abba-hagyják a munkát és a hordozható széken álló kortes köré sereglenek. Mikor már 30—40 főnyi „nép” összecsdült, akkor a kortes beszédet intéz szerelt keresztény testvéreihez, majd helyeslésre találván előveszi az ajánlási ivet és az asztallá változtatott széken aláírta, azután elkezel és tovább kutyagol a legközelebbi árnyékos fáig, ahol ugyanazt cselekszi.

— **Nyomozás az egész ország területén.** A belügyminiszter leiratban közölte a törvényhatóságokkal, hogy államrendőrségi ügyosztálynak kebelében nyomozó osztályt létesített, mely kiterjeszti működését az egész ország területére. A nyomozó osztály élére dr. Czövek Sándor rendőrfőtanácsost állították. A városi tanács tudomásul vette a miniszter leiratát azzal, hogy a nyomozó osztályt munkájában támogatja.

— A fővárosi lakáshivatal új elnöke. A hivatalos lap legutóbbi száma közli, hogy az igazságügyi miniszter dr. Tótfalusi Dezsőt a miniszteriumba berendelt kir. ítélő táblai tanácselnököt, a budapesti lakáshivatal elnökévé nevezte ki. — Független bíróit kívánunk a debreceni lakáshivatal élére is!

— Tömeglakások építése. A már-már katasztrófális lakásínség enyhítése ügyében a körletparancsnokság megbeszéléseket folytatott a város kiküldöttjeivel. A körletparancsnokság tömeglakásokat kíván építeni, még pedig olyképp, hogy a katonaság adja az építési anyagot, a város pedig viseli az építési költségeket és telket ad. A tárgyalásokat rövidesen folytatni fogják és kijelölik az építkezésekre alkalmas telkeket is.

— A nagyerdői jétkanfolyam *jul. 2-án kezdődik. Növendékek felvétele korlátolt számban június 15-ig. Jelentkezést Kolos Lajosnál naponta d. u. 3-6-ig. Rákóczi-u. 23.*

— **Uj! Hatóságilag engedélyezett nyakkendőjavító műhely csak Péterfia-u. 53.**

— Modern nyári uszoda a Margit-fürdőben okleveles uszómester felügyelete alatt, megnyílik június első hetében. Idénybérlet júniustól szeptemberig 350 korona, havibérlet 150 korona, már válthatók a Margit-fürdő pénztáránál. Az uszoda használata délelőtt 6-8-ig férfiak, 8-12-ig hölgyek, délután fél 2-től 7 óráig férfiak részére.

— **Nem Péterfia-u. 53. hanem Rákóczi-utca 23. alakítom ujja rossz nyakkendőit.** Sebészter Ferenc fogászati műterme Mar-utca 11. sz.

Színház

Rovatvezető: ZIVUSKA JENŐ dr.

VIGSZÍNHÁZ

Szombat: Szetelem vására, amerikai történet.

* **Kormánybiztos az allami színházak élén.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy a kormány ifj. dr. báró *Wlassics Gyula* c. miniszteri tanácsost a Magy. Kir. Operaház és a Nemzeti színház kormánybiztosává nevezte ki.

Csütörtökön a Bihari zsiniszkola növendékei a *Dolovai nábob leányát* játszották a Vigszínházban. Vizsgaelőadás volt. A fiatal, jobban mondva teendő színészekre nem lehetett még a vidéki színpad kisebb mértékét sem alkalmazni. Egyetlen dolog volt, amit szereplésükben elismerünk: a jó igyekezet. Ami az estének némi sikert biztosított s az előadást megmentette a bukástól, az Thuróczi játéka volt Tarján Gida szerepében, de hát ő csak kisegíteni jött ifju karításait. Pedig egy kis mozgékonyssággal, egy kis feltalálással mit nem lehet csinálni Herczeg Ferencnek ebből az örökifjúságot lehelő, huszár-romantikás, kedves színművéből!

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* **Szerelem vására, amerikai történet** ma kerül színre a Vigszínházban. Vasárnap délután mérsékelt helyárrakkal a „Pillangó főhadnagy” operett, este új betanulással a „Cifra nyomoruság, Csiky Gergely színműve kerül színre.

* **A mozgó színházak mai műsora.** Apollo: „Nyugat csillaga” Wild West romantika 6 felvonásban. — Urania: Judex II második rész: „Delejes álom” kalandor történet 6 felvonásban. — Arany-Bika mozi: „A pásztor Madonnája” misztérium 5 felvonásban Bruno-Decarli főszereplésével.

SPORT

A Budapesti Egyetemi Atl. Club vasárnapi nemzetközi versenyén, amelyre számos osztrák és német versenyző jelentette be indulását a távolugrásban a még betegeskedő Gáspár Dezső helyett Hadházy Dezső képviseli a magyar színeket. Jó formáját tekintve sikeres szereplést várunk tőle.

Eredmények: DTE—DKASE 2:1. DTE I.B.—DKASE I.B. 1:0. DVTC—Háziezred I. zlj. 4:2.

— A Debreceni Tornaegetület július hó folyamán országos propaganda uszóversenyt rendez a Margit-fürdő uszodájában a legkiválóbb magyar uszók részvételével. A versenyen lesz gyors-, hát-, mell- és oldaluszás, staféta, műugrás és vízipólo mérkőzés.

Felhívás! Értesitem a helybeli sportegyesületeket, hogy a Margit-fürdő nyári 29 x 16 méter méretű uszodája kényelmes öltözőkkel és napfürdővel felszerelve e hó 10-én megnyílik s a fürdő igazgatósága a sportegyesületek tagjai részére korlátolt számban kedvezményes bérlet és saison jegyeket bocsájt rendelkezésre. Felkérem emellett az egyesületek uszósporttal foglalkozó tagjait, hogy ezen kedvezményes bérletjegy kiváltásáért tagsági igazolványuk felmutatása mellett a fürdő igazgatóságánál megelőbb jelentkezzenek. Hadházy Dezső a Magyar Uszó Szövetség megbízottja.

Férfi és női szabó iparosok figyelmébe!

Felhívtnak a férfi és női szabó iparosok és mindazok, akik a szabó iparosok árubeszerzési szövetkezetének tagjai, hogy e hó 6-án délelőtt 10 órakor az Ipartestület helyiségében tartandó alakuló közgyűlésre teljes számban megjelenni sziveskedjenek, mivel a tárgy fontossága minden egyes tag megjelenését feltétlen megköveteli.

Koros Sándor.

Felhívom a hentes és mészáros mestereket, hogy vasárnap délelőtt 9 órakor az Ipartestület kis tanácstermében vágóhídi ügyek megbeszélése végett okvetlen megjelenni sziveskedjenek.

Nagy Lajos, elnök.

Kiadja:

Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Részvénytárs.

APOLLO	URANIA
Szombat Vasárnap 2 napig	Szombat Vasárnap 2 napig
Nyugat csillaga	JUDEX II. új megbízatása
Wild West romantika 6 felv. Főszereplő Dustin Farnum.	Filmregény 5 részben 26 felvon. II. rész: Delejes álom. 6 felv. Főszereplő: René Crestó
Előadások 5, 7 és 9-kor.	Előadások 5, 7 és 9-kor.
ARANY BIKA MOZI	
Szombat Vasárnap	
A pásztor Madonnája	
(Az asszony tragédiája)	
Misztérium 5 felvonásban. Főszereplő: Bruno Decarli.	
Előadások 7 és 9 órakor.	

Tanyásbirtok

45 hold buzatermő fekete homok 2 szobás lakás 16 jóságra istálló, 2 hold szőlő, szántó és kaszáló, utóbbi is jó termőföld, városához 16 km-nyire köves úton eladó Dezső L. irodája Maróthy György-utca 19. szám. —

BUDAPESTI

Beketow Circus

előadásait 2 nappal meghosszabbította június 5, 6, 7 és 8-án

Teljesen új műsor

: 2 részben 16 számmal :

2-2 VASÁRNAP JUN. 6 ELŐADÁS 2-2

DÉLUTÁN: 4 és este 8 órakor.

Kedden június 8-án utolsó bucsuelőadás.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
kerékpár keveset használt, Péterfia laktanya — Főkapu alatt.

Ruhatár
kezelésére óvadékkal egy férfi és egy nő felvételik a Margit-fürdő uszodához Bővebb felvilágosítás a fürdőpénztárnál.

Koros Sándor

férfi-szabó üzletében Piac-u. 69.
Száját készített elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Egy
20 éves 6 os gazdasági cséptőgarnitúra eladó Rásó Imre gépésznél Hajdunádvar.

Jó
megjelenésű uri leány, házikisasszonyi vagy házzvezetőnői állást keres, — mit denhez ért, uradalomba is megy. Részletes levelet fizetés feltüntetésével (jó bánásmód) jelgére kiadó továbbit.

Bélyegzőgyár és vésőintézet

PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.

Egy
jó hangu pedálos cimbalom eladó. Árpád-tér Hadházi-ut 12. em.

Üveg-
Porcellán-, Zománcz és kőedények, készletek dísztárgyak, képerkeztetés Koncnál, Egyháztér.

Pezsgős
üvegeket vesz a „Török” pezsgőgyár.

Debreceni

Gazdák Bankja Kossuth-utca 17. kölcsönöket folyósít házakra, földekre és értékpapírokra. Betéteket elfogad, a betéteket után kamatot ad. Értékpapírokat vásárol és elad. Elfogad értékeket megőrzés céljából és bérbead (safe deposit) páncél rekeszeket. Takarékpénztár és bankügyletek minden ágazatával foglalkozik. — Feleknek minden pénzügyi műveletnél rendelkezésre áll.

FORGÁCS I.

MŰRÁS, Belső-üzem.

Iparosok

figyelmébe ajánlom a legjobb ragasztóképesű börenyemet. Kilója 40 korona Kapható üzletemben Dégenfeld-tér 11. sz. Király István. Nagyobb rendelések szállítását is elfogadom.

Természetes kárpáti Málnaszörp

nagyban és kicsinyben

Kontsek Gézánál, Kossuth-utca.

Kishirtok

a hosszupályi köves ut mentén 12 kat hold fekete aljhomok tanyánál eladó DEZSŐ L. IRODÁJA Maróthy-u. 19.

GÖZMALOM

felállításához 25 PH gőzgép teljesen üzemképes azonnali átvételre eladó. Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz. alatt.

Tűzifát

minden mennyiségben házhoz szállítok ölenként és aprítva métermázsánként **Polyánszky Oroszt tűzifa kereskedő** Minlós-u. végén, Szoboszló-ut 1. és Piac-u. 58. Ugyanott faszén is kapható.

Eladó ház

Rákóczi-utcán 5 szobás kisebb családi ház eladó Dezső László irodája Maróthy György-utca 19.

Gizella gőz- és kádfürdő

Petőli-tér (nagy állomással szemben) ujonnan és modernül átalakítva a napokban megnyílik. —

Eladó ház

József kir. herceg-utcán egyszerűbb nagytelkű és régi jó erős építésű ház eladó Dezső László Maróthy-utca 19 szám.